

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de derde en laatste van een blok met teksten uit twee zogenoemde 'Wijsheidsboeken': de bijbelboeken Spreuken en Hooglied. In deze boeken uit het Oude Testament staan geen verhalen over de geschiedenis van het volk van Israël, maar gaat het over hoe mensen moeten leven, en over wat belangrijk is in het leven. Het bijbelboek Hooglied neemt een bijzondere plek in: dit boek bevat verschillende liederen over de liefde.

Op deze zondag staat Hooglied 8:6-7 centraal: sterke beelden over de liefde.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op het beeld van iemand die de liefde zou willen kopen.
Voor kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op het beeld dat vertelt hoe sterk de liefde is.

2. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

Het bijbelboek Hooglied bestaat uit een aantal liefdesliederen. Steeds hoor je een jongen en een meisje elkaar toezingen. En tussendoor kom je commentaar tegen van 'meisjes' en van 'broers'. De tekst die we vandaag lezen, wordt door het meisje uitgesproken.

In het boek komt een aantal onderwerpen steeds terug. De natuur speelt bijvoorbeeld een grote rol: de jongen en het meisje worden vergeleken met sterke dieren, met mooie natuur of met prachtig fruit. Het Hebreeuws is bijzonder: veel woorden worden alleen in dit bijbelboek gebruikt.

In de liederen zijn de jongen en het meisje heel gelukkig met elkaar. Maar ze zijn elkaar soms ook kwijt: ze verlangen naar elkaar, maar ze zijn niet steeds bij elkaar in de buurt.

In Hooglied komt de naam van God (HEER) niet voor. Daarom hebben mensen lang getwijfeld of het wel in de Bijbel hoorde. Het staat waarschijnlijk toch in de Bijbel omdat de naam van koning Salomo boven het boek staat, en omdat je het boek ook anders kunt lezen dan als een liefdeslied tussen mensen. In de joodse uitlegtraditie wordt de man in Hooglied ook wel gezien als beeld voor God, en de vrouw als beeld voor het volk van Israël. In de christelijke bijbeluitleg wordt het boek ook wel gelezen als een tekst over Christus (de man) en zijn kerk (de vrouw).

3. UITLEG VAN DE BIJBELTEKST

In dit korte gedeelte uit het bijbelboek Hooglied worden een paar krachtige beelden voor de liefde gebruikt. De liefde wordt vergeleken met een ketting die je bij je hart draagt, en met een zegelring of armband. Kettingen en zegelringen zijn persoonlijke sieraden, zeker een zegelring geef je niet zomaar weg. Zo dichtbij en persoonlijk is de liefde dus ook.

Daarna wordt er een moeilijkere vergelijking gemaakt: de liefde is zo sterk als de dood. De dood is onomkeerbaar: iets sterkers bestaat er dus niet. Maar liefde is net zo sterk. Zo sterk zelfs dat het lijkt op een hevig brandend vuur. Een vuur dat nooit geblust kan worden! En iemand die alles wat hij heeft, wil verkopen om die liefde te kopen, wordt uitgelachen. Liefde is namelijk niet te koop: het is een geschenk.

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

4. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Hooglied 8:7.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen staat op het werkblad de tekst van Hooglied 8:6-7.

5. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

Moment met de kinderen in de dienst

- een klein flesje met een dop
- een grote doorzichtige vaas of emmer met warm water
- rode limonade

4-8 jaar

Om te beginnen

- eventueel stoepkrijt

Om te doen

Voor ieder kind:

een kopie van het werkblad

- een schaar, een lijmstift en een rood potlood
- een groot hart (knip dat zelf uit een vel rood papier, of teken het op een schoolbord).

6-8 jaar

Om te doen

Voor ieder kind:

- een kopie van het werkblad
- een schaar

En verder:

- drie bakjes of schaaltes

8-12 jaar

Bijbeltekst

- een bijbel

Om te doen, eerste opdracht

Voor ieder kind:

- het werkblad met de werktekening
- een groot vel rood of oranje papier
- een schaar
- plakband
- een pen of een viltstift

Om te doen, tweede opdracht

- een lange kaars
- ducttape
- lucifers
- een glazen vaas
- een kan met koud water

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Vandaag gaat het over liefde. Liefde is zo sterk als een vuur, zij laat zich niet tegenhouden! Kijk maar eens goed.

Je hebt nodig:

- een klein flesje met een dop
 - een grote doorzichtige vaas of emmer met warm water
 - rode limonade
1. Vul het flesje met koude limonade en doe de dop erop.
 2. Zet het flesje in de glazen bak. Zorg dat het helemaal onder water staat.
 3. Haal de dop van de fles en kijk wat er gebeurt.

Zo werkt het: koud water is zwaarder dan warm water. Daarom drijft warm water op koud water. En daarom wil de koude limonade zo snel mogelijk uit het flesje naar beneden.

-
- Tips**
- Zorg dat de kinderen het goed kunnen zien. Het mooiste is het natuurlijk als de volwassenen het ook goed kunnen zien.
 - Als dit proefje niet in de kerkdienst kan, laat dan symbolen van liefde zien. Bijvoorbeeld een trouwring. Die geeft een mooie, hartvormige schaduw als je hem in het midden van een opengeslagen boek legt. Of denk aan een ketting, hartje, enzovoort.

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Ik ben rijk en ik koop...

Speel met elkaar een variant op 'Ik ga op reis en ik neem mee.', namelijk: 'Ik ben rijk en ik koop...'

8-12 jaar

Water of vuur?

Wat is er sterker, water of vuur? Laat de kinderen die denken dat water sterker is, aan de ene kant gaan zitten en kinderen die denken dat vuur sterker is, aan de andere kant. Wie heeft de beste argumenten?

Tip

Als het mooi weer is, kun je ook 'hartjestikkertje' spelen. Teken buiten op de grond een aantal hartjes en speel tikkertje. Als iemand in een hartje gaat staan, mag hij of zij niet getikt worden. Je mag natuurlijk niet langer dan tien seconden in een hartje blijven staan!

Tip

Als het proefje uit de kerkdienst nog niet gebruikt is, kan dat hier ook heel goed!

8. GEBED

Lieve God,
We gaan vandaag lezen uit het bijbelboek over de liefde. We horen verschillende dingen over de liefde. Liefde die heel sterk is. Liefde die niet voorbijgaat. Liefde die onbetaalbaar is. Dank u God, dat u ons de liefde hebt gegeven. Amen.

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

9. BIJBELTEKST

4-8 jaar

Bekijk voor het verhaal eerst de illustratie met elkaar. Wat zien de kinderen allemaal? Waar zou het verhaal over gaan? Laat de illustratie na het lezen nog een keer zien: vallen er nu andere dingen op?

Hooglied 8:6-7

De liefde is zo sterk als...

'Mama,' zegt Hadassa. 'Vertel nog een keer over toen je papa leerde kennen.' Mama heeft het verhaal al vaak verteld. Maar Hadassa wil het steeds opnieuw horen. Want het is een mooi verhaal. Een

romantisch verhaal. Echt een verhaal voor als je 's avonds in het donker bij een vuurtje op de schapen zit te passen. Mama glimlacht. 'Ik kende papa al een hele poos,' zegt ze. 'Hij was schaapherder. Ik zag hem wel eens in het veld als ik voor de geiten van opa zorgde. Papa was heel stoer. Hij kon heel hard rennen. En hij was zo sterk. Hij durfde alles.'

'Ik weet het nog alsof het gisteren was,' zegt papa. 'Die eerste keer dat ik je moeder zag, Hadassa. Zooo. Jouw moeder was écht mooi.' 'Helemaal niet,' snuift mama. 'Mijn vriendinnen waren veel mooier dan ik. Ik was hartstikke bruin van iedere dag in de zon werken.'

'Mama was de mooiste van allemaal,' zegt papa. 'Met die prachtige lange zwarte krullen, en die mooie witte tanden, en die mooie...'

'Ssst,' zegt mama. Ze geeft papa een duw. 'Je moet niet alles zeggen.' 'En toen gingen jullie trouwen, hè?' zegt Hadassa.

Papa pakt een steentje van de grond en gooit het naar een schaap dat te ver

afdwaalt. Raak!

'Nee,' zegt hij dan. 'Het duurde nog wel even voordat we konden trouwen. Want oom Gideon en oom Aäron, die vonden het maar niks dat hun zusje verliefd was op een schaapherder.'

Mama schudt haar hoofd. 'Die broers van me, die probeerden me nog steeds te behandelen alsof ik hun kleine zusje was. Ze hadden me het liefst opgesloten in een toren en de deur aan de buitenkant op slot gedaan. Ze vonden dat ik niet meer verliefd op papa moest zijn. Pff. Alsof liefde een vlammetje is dat je zomaar kunt uitblazen.'

Papa pakt mama's hand en hij knijpt erin. 'Koning Salomo zei het al. De liefde is net een groot vuur. Je kunt er wel een emmer water overheen gooien, maar dat helpt niet. Zelfs niet als je al het water uit de zee eroverheen gooit, al het water uit de rivieren. Dan nog doof je de liefde niet uit. Tenminste, bij mij was het zo, Mirjam, liefje.' Mama glimlacht. 'Bij mij ook, Nathan. Weet je nog van Sem, die vriend van je?' Papa fronst. 'Ja. Dat weet ik nog. Sem. Dat wás een vriend van me. Maar daarna niet meer.'

'Wat deed hij dan, mama?' vraagt

Hadassa. 'Wat deed die Sem dan?'

Ze kent het verhaal wel.

Maar ze wil het nog een keer horen.

'Mijn vriend Sem was ook verliefd op mama,' zegt papa. 'En Sem had nogal wat geld. Hij kwam uit een rijke familie.'

'En op een dag stond hij voor m'n neus,' zegt mama. 'Met een gouden ketting. Die was voor mij, zei hij. Als ik met hem wilde trouwen.'

'Maar dat deed je niet hè?' zegt Hadassa. 'Je ging niet met hem trouwen.'

Mama klakt met haar tong. 'Natuurlijk niet! Het kon mij niets schelen dat hij geld had. Ik zei tegen hem: 'Sorry, Sem. Je weet toch wat koning Salomo heeft gezegd? Zelfs de rijkste man kan de liefde niet kopen. Al geeft hij al zijn geld, hij wordt alleen maar uitgelachen.'

'En toen liep het toch nog goed af, hè mama?' zegt Hadassa. 'Toen ben je met papa getrouwd.'

Mama knikt. 'Toen ben ik met papa getrouwd. Gelukkig.'

Lezen jullie graag? Kijk dan ook eens naar prentenboeken als 'Raad eens hoeveel ik van je hou' en 'Allemaal de liefste'.

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

8-12 jaar

Hooglied 8:6-7

De liefde is zo sterk als de dood

Het meisje

Vergeet mij niet,
draag mijn liefde als een ketting
op je borst,
als een armband om je arm.
De liefde is zo sterk als de dood,
niemand houdt de liefde tegen.
De liefde lijkt op een vuur,
een vuur dat hevig brandt.
Geen zee of rivier kan dat vuur
ooit blussen,
want de liefde houdt nooit op.
Zelfs de rijkste man kan de
liefde niet kopen.
Al geeft hij al zijn geld,
hij wordt alleen maar
uitgelachen.

10. WEET JES

Hooglied

In het Hebreeuws heet het bijbelboek Hooglied: Sjier hasjieriem. Dat betekent: 'Het mooiste lied' (letterlijk: het lied der liederen). En zo moet je de Nederlandse naam ook begrijpen: het hoogste, dus het mooiste lied.

Zie je dat de Hebreeuwse naam twee keer bijna hetzelfde woord is? Zo zeg je in het Hebreeuws dat iets het mooiste of het meeste van iets is.

Een meisje en een jongen

In het bijbelboek Hooglied zingen een jongen en een meisje elkaar toe. Het stuk dat je vandaag gelezen hebt, wordt gezegd door het meisje. Dat is best bijzonder, want meestal hebben mannen een hoofdrol in de bijbelse verhalen.

Behalve de jongen en het meisje spelen ook 'vriendinnen' en 'broers' een rol in het boek.

Het Joodse Paasfeest en het Hooglied

In de synagoge lezen Joodse mensen het bijbelboek Hooglied altijd tijdens het Joodse Paasfeest. Dan vieren ze dat God zo veel van hen houdt dat hij hen bevrijdde uit Egypte. Dat past dus goed bij de liefdesgedichten uit het boek Hooglied.

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Wat vonden de vader en moeder van Hadassa zo leuk aan elkaar? En waarom wilde haar moeder niet met Sem trouwen?
- Weet je ook wat jouw ouders zo leuk vinden aan elkaar?
- Stel dat jij hebt afgesproken om te gaan spelen met je beste vriendje of vriendinnetje, maar iemand anders zegt dat je tien snoepjes krijgt als je met hem of haar gaat spelen... wat zou jij dan doen? Waarom? Hoe lijkt dat op het verhaal van de ouders van Hadassa?

8-12 jaar

- Met welke dingen wordt de liefde in de bijbeltekst vergeleken?
- De naam van God staat niet in het boek Hooglied. Het gaat over de liefde tussen een jongen en een meisje. Wat vind je ervan dat er zo'n boek vol romantische gedichten in de Bijbel staat?
- Hoe kun je zelf laten zien dat je van iemand houdt?
- Kun je ook van God houden? Hoe kun je dat aan God laten merken?

Tip

Als er kinderen met gescheiden ouders in de groep zitten, houd daar dan rekening mee. Benoem het en geef het kind de ruimte om zijn of haar gevoel daarover te uiten.

Tip

10-12 jaar

Kan liefde misschien ook te heftig zijn? Praat daar met elkaar over.

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

12. OM TE ZINGEN

Zing het lied 'Zonder liefde' uit de Samenlees-bijbel. Je vindt het op debijbel.nl/bijbelbasics.

13. OM TE DOEN

4-6 jaar

Te koop?

Wat heb je nodig?

Voor ieder kind:

- een kopie van het werkblad
- een schaar, een lijmstift en een rood potlood
- een groot hart (knip dit zelf uit een vel rood papier, of teken het op een schoolbord).

Laat de kinderen goed kijken naar de tekeningen op het werkblad. Met een rood potlood kunnen ze een kring zetten om dingen die ze niet kunnen kopen. Laat ze die dingen uitknippen en op het grote rode hart plakken. Kunnen ze nog meer verzinnen?

6-8 jaar

Te koop?

Wat heb je nodig?

Voor ieder kind:

- een kopie van het werkblad
- een schaar

En verder:

- drie bakjes of schaaltes

Laat de kinderen goed kijken naar de tekeningen op het werkblad. Doe dingen die je kunt kopen in een van de bakjes. Doe dingen die je niet kunt kopen in een ander bakje. Als iets allebei kan, leg je in het derde bakje.

Kiest iedereen voor dezelfde bakjes?

8-12 jaar

Liefde houdt nooit op

De liefde houdt nooit op. Je zou ook kunnen zeggen dat er geen einde aan komt. Maak met elkaar een bijzondere ring waar ook geen einde aan komt.

Wat heb je nodig?

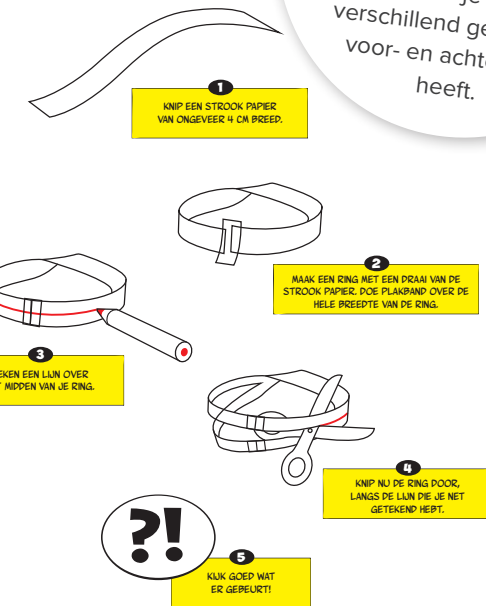
Voor ieder kind:

- het werkblad met de werktekening
- een groot vel rood of oranje papier
- een schaar
- plakband
- een pen of een viltstift

Hoe maak je de ring?

1. Knip een strook papier van ongeveer 4 cm breed.
2. Maak een ring met een draai van de strook papier. Plak plakband over de hele breedte van de ring.

3. Teken een lijn over het midden van je ring.
4. Knip nu de ring door, langs de lijn die je net getekend hebt.
5. Kijk goed wat er gebeurt!

Tip

A3 papier is handig, omdat je hier langere stroken van kunt knippen. En het is leuk als je papier een verschillend gekleurde voor- en achterkant heeft.

De liefde is zo sterk als...

Hooglied 8:6-7

8-12 jaar

Vuur en water!

In Hooglied 8:7 staat dat geen water het vuur van de liefde ooit kan blussen. Probeer dat met elkaar met dit proefje.

Uitleg:

- Zet de kaars in de glazen vaas, en maak hem vast aan de bodem met de ducttape.
- Vul de vaas met water, precies tot de bovenkant van de kaars. Let op: De lont mag niet nat worden!
- Steek de kaars aan en wacht af wat er gebeurt!

Tip

In de Samenleesbijbel, op bladzijde 1152-1153, vind je nog meer leuke ideeën!

13. ZEGEN

In de Bijbel staat een wens voor alle mensen. Die wens wordt vaak aan het einde van de kerkdienst uitgesproken. En die wens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'

Numeri 6 :24-25

COLOFON

Tekst: Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal

Hervertelling bijbelverhaal: NBG//Corien Oranje

Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema

Strip en werktekening 8-12 jaar: NBG/Bart den Heeten

Illustratie werkblad 4-8 jaar: NBG/Paul Oole

Ontwerp: Frivista/Walvis & Mosmans

DTP: Villa Grafica

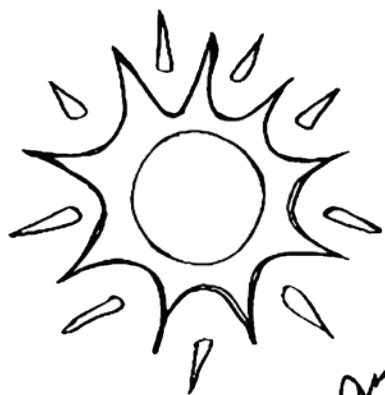
Tip

Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.

Werkblad (4-8 jaar)
De liefde is zo sterk als...

Werkblad (4-8 jaar)
De liefde is zo sterk als...

Werkblad (4-8 jaar)
De liefde is zo sterk als...

Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema

Werkblad (8-12 jaar) De liefde is zo sterk als...

De liefde lijkt
op een vuur,
een vuur dat
hevig brandt.
Geen zee of rivier
kan dat vuur ooit
blussen,
want de liefde
houdt nooit op.

Hooglied 8:6-7

VUUR EN WATER!

In Hooglied 8:7 staat dat geen water het vuur van de liefde ooit kan blussen. Probeer dat met dit proefje.

1
ZET DE KAARS IN DE GLAZEN VAAS,
EN MAAK HEM VAST AAN DE BODEM
MET DE DUCTTAPE.

JE HEBT NODIG:

* EEN LANGE KAARS * DUCTTAPE * LUCIFERS * EEN GLAZEN VAAS * EEN KAN MET KOUD WATER

2
VUL DE VAAS MET WATER,
PRECIES TOT DE BOVENKANT
VAN DE KAARS.

!
LET OP:
DE LONT MAG NIET
NAT WORDEN!

3
STEEK DE KAARS AAN EN
WACHT AF WAT ER GEBEURT!

Hooglied

In het Hebreeuws heet het bijbelboek Hooglied: *Sjier hasjieriem*. Dat betekent: 'Het mooiste lied' (letterlijk: het lied der liederen). En zo moet je de Nederlandse naam ook begrijpen: het hoogste, dus het mooiste lied.

Zie je dat de Hebreeuwse naam twee keer bijna hetzelfde woord is? Zo zeg je in het Hebreeuws dat iets het mooiste of het meeste van iets is.

EEN MEISJE EN EEN JONGEN

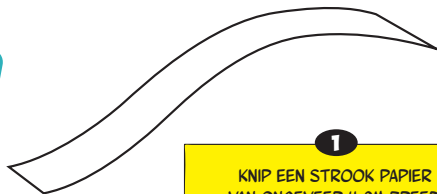

In het bijbelboek Hooglied zingen een jongen en een meisje elkaar toe. Het stuk dat je vandaag gelezen hebt, wordt gezegd door het meisje. Dat is best bijzonder, want meestal hebben mannen een hoofdrol in de bijbelse verhalen. Behalve de jongen en het meisje spelen ook 'vriendinnen' en 'broers' een rol in het boek.

Werkblad (8-12 jaar) De liefde is zo sterk als...

LIEFDE HOUDT NOOIT OP

De liefde houdt nooit op. Je zou ook kunnen zeggen dat er geen einde aan komt. Maak een bijzondere ring waar ook geen einde aan komt.

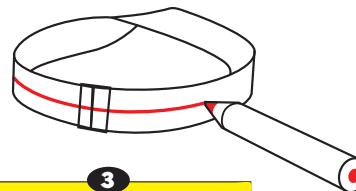
1

KNIP EEN STROOK PAPIER VAN ONGEVEER 4 CM BREED.

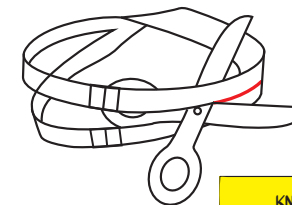
2

MAAK EEN RING MET EEN DRAAI VAN DE STROOK PAPIER. DOE PLAKBAND OVER DE HELE BREEDTE VAN DE RING.

3

TEKEN EEN LIJN OVER HET MIDDEN VAN JE RING.

4

KNIP NU DE RING DOOR, LANGS DE LIJN DIE JE NET GETEKEND HEBT.

HET JOODSE PAASFEEST EN HET HOONGLIED

In de synagoge lezen Joodse mensen het bijbelboek Hooglied altijd tijdens het Joodse Paasfeest. Dan vieren ze dat God zo veel van hen houdt, dat hij hen bevrijdde uit Egypte. Dat past dus goed bij de liefdesgedichten uit het boek Hooglied.

5

KIJK GOED WAT ER GEBEURT!